

หัวข้อวิทยานิพนธ์ : ปัจจัยที่มีผลต่อการใช้ถุงยางอนามัยของกลุ่มชาย
ที่มีเพศสัมพันธ์กับชาย อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่

ชื่อผู้วิจัย : นันทิดา ศรีจันทร์

สาขาวิชา : สาธารณสุขศาสตร์

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ : อาจารย์ ดร.สายหยุด นุลเพ็ชร์
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สารารถ ใจเตี้ย

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก : อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจแบบตัดขวาง (Cross - Sectional Survey Study) มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาพฤติกรรมการใช้ถุงยางอนามัย ท่านายปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อ พฤติกรรมการใช้ถุงยางอนามัย และท่านายปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อความตั้งใจการใช้ถุงยาง อนามัยในกลุ่มชายที่มีเพศสัมพันธ์กับชาย อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ โดยศึกษาจากกลุ่มตัวอย่าง 383 คน ซึ่งได้จากการคำนวณกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้สูตรของทารो ยามานะ (Taro Yamane) กำหนด ระดับความเชื่อมั่นที่ 95% ความคลาดเคลื่อน 5% จากจำนวนประชากรกลุ่มชายที่มีเพศสัมพันธ์กับชาย จากการคาดประมาณประมาณ 9,199 คน เก็บข้อมูลในช่วงเดือนมีนาคมถึงพฤษภาคม พ.ศ. 2559 โดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบต่อเนื่อง (Consecutive Sampling) จนได้กลุ่มตัวอย่างครบ เครื่องมือ ที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ตามกรอบทฤษฎีการกระทำ ด้วยเหตุผล และได้ผ่านการตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน มีการทดสอบความเชื่อมั่นในแต่ละค้าน คือ ทัศนคติ บรรทัดฐาน กลุ่มอ้างอิงค้านความเชื่อ และค้านแรงจูงใจ ได้ค่าสัมประสิทธิ์แอลfa (Alpha Coefficient) ที่ระดับความเชื่อมั่น 0.80, 0.80 และ 0.85 ตามลำดับ สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล เพื่อท่านายปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อการใช้ถุงยางอนามัย คือ Binary Logistic Regression

ผลการศึกษา พบว่า กลุ่มชายที่มีเพศสัมพันธ์กับชาย มีอายุเฉลี่ย 27.47 ปี เคยมีประวัติการ เป็นโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ ร้อยละ 36.55 มีพฤติกรรมการใช้ถุงยางอนามัยสม่ำเสมอร้อยละ 49.61 ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการใช้ถุงยางอนามัยในกลุ่มชายที่มีเพศสัมพันธ์กับชาย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ได้แก่ รายได้มาก (Adjusted OR 1.92, 95 % CI 1.12 – 3.25) การใช้ถุงยาง อนามัย เมื่อมีเพศสัมพันธ์ครั้งแรก (Adjusted OR 2.26, 95% CI 1.41 – 3.62) การรู้วิธีใช้สารหล่อลื่น

(Adjusted OR 2.50, 95 % CI 1.45 – 4.33) การมีทัศนคติที่ดีมากในใช้ถุงยางอนามัย (Adjusted OR 1.63, 95 % CI 1.04 – 2.55) บรรทัดฐานกลุ่มอ้างอิงด้านความเชื่อเกี่ยวกับความคาดหวังของบุคคล ต่อการใช้ถุงยางอนามัยดีมาก (Adjusted OR 2.21, 95 % CI 1.10 – 4.45) และบรรทัดฐานกลุ่มอ้างอิง ด้านแรงจูงใจที่จะปฏิบัติตามความคาดหวังของบุคคลในกลุ่มผู้ไกลีชิดดีมาก (Adjusted OR 2.27, 95 % CI 1.10 – 4.67 ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความตั้งใจการใช้ถุงยางอนามัยในกลุ่มชายที่มี เพศสัมพันธ์กับชายอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ได้แก่ การมีทัศนคติที่ดีมากในใช้ถุงยางอนามัย (Adjusted OR 10.65, 95 % CI 2.22 – 51.26) บรรทัดฐานกลุ่มอ้างอิงด้านความเชื่อเกี่ยวกับความคาดหวังของบุคคลต่อการใช้ถุงยางอนามัยดีมาก (Adjusted OR 3.60, 95 % CI 1.72 – 7.53) และ พฤติกรรมการใช้ถุงยางอนามัยทุกครั้ง ขณะมีเพศสัมพันธ์มีความสัมพันธ์กับความตั้งใจการใช้ ถุงยางอนามัย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (Adjusted OR 11.42, 95 % CI 2.50 – 51.99)

กล่าวโดยสรุป ทฤษฎีการกระทำด้วยเหตุผลสามารถนำมาประยุกต์ในการทำนายปัจจัย ที่มีผลต่อพฤติกรรมการใช้ถุงยางอนามัย และความตั้งใจการใช้ถุงยางอนามัยของกลุ่มชายที่มี เพศสัมพันธ์กับชาย ได้ จากการวิจัยนี้มีการสนับสนุน ส่งเสริมปัจจัยต่าง ๆ รวมทั้งปัจจัยส่วน บุคคล ได้แก่ รายได้ การใช้ถุงยางอนามัยเมื่อมีเพศสัมพันธ์ครั้งแรก การรู้วิธีการใช้สารหล่อลื่น เพื่อ กระตุ้นให้เกิดการใช้ถุงยางอนามัยในการป้องกันและควบคุมโรคที่เกิดจากการติดต่อทาง เพศสัมพันธ์ในกลุ่มชายที่มีเพศสัมพันธ์กับชายมากขึ้น ซึ่งจะส่งผลให้ลดอัตราการติดเชื้อเช่นไวรัส รายใหม่และลดโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ในกลุ่มชายที่มีเพศสัมพันธ์กับชายต่อไป

คำสำคัญ : ถุงยางอนามัย, ชายที่มีเพศสัมพันธ์กับชาย, ทัศนคติ, บรรทัดฐานกลุ่มอ้างอิง

The Title	: Determinant of Condom Use Behavior of Men Who Have Sex with Men, Mueang District, Chiang Mai Province
The Author	: Nanthida Srijan
Program	: Public Health
Thesis Advisors	: Dr. Saiyud Moolphate : Assist. Prof. Dr. Samart Jaitae
	Chairman Member

ABSTRACT

This research was a cross sectional survey, studying about determinant of condom use behavior of men who have sex with men, Mueang district, Chiang Mai province. The population of the study is 9,199 MSM, 18 to 49 years old, live in Chiang Mai province. A total of 383 samples were calculated using the formula of Yamane and randomly selected by using the consecutive sampling at the confidence level of 95 % and error of sampling was 5 % and the proportion of traits in a population was 0.5 . The instrument used in the study was a questionnaire which corrected by scholars at Alpha Coefficient level of 0.80 , 0.80 and 0.85., the inferential statistics, Binary Logistic Regression was applied.

The results of the study were as follows: average age earned of samples was 27.47 years old 36.51 of the sample had STIs treatment. The sample who high level of income use condom more than the sample who earn less at the level of 1.92 statistical significance (Adjusted OR 1.92, 95 % CI 1.12 – 3.25). The samples used condom at first time sexual intercourse than those who do not used at the level of 2.26 statistical significance (Adjusted OR 2.26, 95 % CI 1.41 – 3.62). The samples who knew how to use lubricant properly use condoms than those who do not know at the level of 2.50 statistical significance (Adjusted OR 2.50, 95 % CI 1.45 – 4.33) The samples who acknowledge high attitude toward condom use, use condom than those who has moderate acknowledgement at the level of 1.63 statistical significance (Adjusted OR 1.63, 95 % CI 1.04 – 2.55) The samples who had high belief of norm towards condom use, use condom than those who moderate or least belief at the level of 2.21 statistical significance (Adjusted OR 2.21, 95 % CI 1.10 – 4.45). And the samples with high

motivation of norm toward condom use, use condom than moderate or least motivation at the level of 2.27 statistical significance (Adjusted OR 2.27, 95 % CI 1.10 – 4.67)

In conclusion, factors found from this study are as follow; income, lubricant use, condom used at first time intercourse, attitudes towards condom use, beliefs towards condom use and motivation of norms toward are all factors that enable to predict the behavior of condom use. Factors mentioned should be concerned among homosexual group who have anal sex for reduce the HIV infection by using condom.

Keywords: Male Condom, Men who have sex with men, Attitude, Norm

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์เล่มนี้สำเร็จได้ด้วยความกรุณาจาก รองศาสตราจารย์ ดร.วราภรณ์ บุญเชียง ประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ อาจารย์ ดร.สายหยุด นุลเพชร อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สามารถ ใจเตี้ย อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม ที่ได้กรุณากำปั้ก แนะนำ และตรวจแก้ไขข้อบกพร่องมาโดยตลอด งานงานวิจัยนี้เสร็จสิ้น ผู้วิจัยขอรับขอบขอบคุณ เป็นอย่างสูง ไว้ ณ ที่นี่

ขอขอบพระคุณ นายแพทริชญ์ สูรเชษฐ์ อรุ โภนทอง อาจารย์ ดร.พุฒิพงศ์ มากماข และอาจารย์ ดร.กฤณณา ก้าเพือก ที่ได้กรุณามาเป็นผู้ทรงคุณวุฒิในการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือในการวิจัย และเสนอแนะในการปรับปรุงเครื่องมือให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

ขอขอบพระคุณ ผู้อำนวยการสำนักงานป้องกันควบคุมโรคที่ ๑ ผู้อำนวยการมูลนิธิเอ็มเพลส ผู้จัดการองค์กรแคร์เมทา และเจ้าหน้าที่ ที่ให้ความอนุเคราะห์สนับสนุนการวิจัยในการเก็บข้อมูล รวมทั้ง ผู้ตอบแบบสอบถามทุกท่านที่ได้ให้ความร่วมมือตอบแบบสอบถามเป็นอย่างดี

ขอขอบพระคุณ บิดามารดา ที่ส่งเสริมในทุก ๆ สิ่ง และมีความเมตตาให้กำลังใจและเป็น แรงบันดาลใจอย่างคีย์ม จนการศึกษาสำเร็จลุล่วงไปด้วยดี

ประโลยชันอันพึงได้จากการวิจัยในครั้งนี้ ขอให้เป็นกตเวทิตาเดบิดามารดา ครอบครัว สถาบันการศึกษาอันทรงเกียรติ ตลอดจนผู้เขียนหนังสือและทุกคนที่ที่ให้ความรู้แก่ผู้วิจัย จนทำให้วิจัยนี้สำเร็จได้ด้วยดี และเป็นตัวอย่างในการศึกษาค้นคว้าสำหรับผู้ที่สนใจต่อไป

นันทิดา ศรีจันทร์